

Tuomiosunnuntai – lähetysunnuntai (Matt. 25:31–46)

Pimenevä syksy jäähtyy ja lopulta hyytyy marras- eli ”kuoleman” kuun myötä. Luonnon vuosikierto Suomessa ja ”marras” osuvat oivallisesti yksiin kirkkovuoden päätöksen kanssa. On tuomiosunnuntai, jolloin Raamattu avaa meille kristillisen ihmiskäsityksen ja maailmankuvan ydinkohtia: elämä, kuolema, maailman meno ja ajallisen historian loppuvaiheet.

Kaikkialla maailmassa, uskonnosta riippumatta, ihmiset pohtivat näitä perimmäisiä kysymyksiä: Mitä on edessäpäin? Omassa elämässäni ja koko maailman kannalta? Mitä tapahtuu kuolemassa ja sen jälkeen? Itse asiassa opetuslastenkin kysymykset olivat tällä linjalla, kun he pyysivät Jeesusta kertomaan ”maailman lopusta” (Matt. 24:3.) Jeesuksen pitkä vastaus kiteytyy tähän tuomiosunnuntain evankeliumiin (Matt. 25:31–46.)

Tuomiosunnuntain sanoma on omiaan herättämään hämmennystä, ristiriitaisia tunteita ja selityksiä, jopa ahdistuneita kysymyksiä. Voiko todellisuus ”viimeisellä rajalla” olla niin mustavalkoinen ja kaksijakoinen, kuin mitä kuulumme ja luimme? Mikä tuossa Jeesuksen puheessa oikein on evankeliumin ilosanomaa?

Minua riemastuttaa se, mikä käy ilmi läpi Jeesuksen vastauksen: Hän puhuu edessä olevista tapahtumista varmoina (indikatiivin futuuri), niin kuin ne olisivat jo tapahtuneet. Yksityiskohdat ovat selviä ja täsmällisiä. Hän tietää ja tuntee läpikotaisin maailmanhistorian jokaisen käänteen. ”Juuri näin TULEE tapahtumaan!”

Ymmärrän tästä, että niin oma elämäni kuin kristillisen lähetystyön sekä Kirkon elämä ja tulevaisuus ovat hänen tiedossaan, hänen käsissään ja hallinnassaan. Aivan loppuun saakka, kuoleman rajoille ja sen tuolle puolen. Minkä rauhan ja turvallisuuden tämä näköala tuokaan, jopa inhimillisen kaaoksen keskelle!

Jeesus toki pohjustaa tätä suoraankin avaamalla sanallisesti omaa olemustaan. ”Ihmisen Poika... istuutuu kirkkautensa valtaistuimelle...” Hän puhuu itsestään kuninkaana ja Herrana, joka tulee toimimaan kansojen ja koko ihmiskunnan tuomarina. Tuomiosunnuntaista käytetään perustellusti myös nimitystä Kristuksen kuninkuuden sunnuntai teemanaan ”Kristus, kaikkeuden Herra”, *Khristos Pantokrator*.

Levottomia ajatuksia meissä herättäne Jeesuksen kuvaus siitä, kuinka hän erottelee suvereenisti koko ihmiskunnan yksilö yksilöltä kahteen joukkoon. Toisen lopullisena määränpäänä on iankaikkinen elämä Isän Jumalan siunaamina hänen valmistamassaan valtakunnassa, siis Taivaassa.

Valitettavasti toisen suuren joukon kohtalona on päätyä iankaikkiseen rangaistukseen, eroon elävästä Jumalasta, olotilaan ”joka on varattu Saatanalle ja hänen enkeleilleen.”

Olemme klassisen kristillisen maailmankuvan ja myös luterilaisen uskon yhdessä kiistämättömässä ydinkohdassa, vaikka modernilla ihmisellä voi nousta vastareaktio moisesta uhkailusta ja vihapuheesta. Meistä kenelläkään ei olisi kanttia ja valtuuksia välittää tuollaista tilannekatsausta kuoleman rajamailta. Jeesuksella Kristuksella on. Hän tietää. Hän myös rakastaa meitä ihmislapsia, ja hän on täynnä armoa ja totuutta. Meidän herkkähipiäisten ja kovakorvaisten ihmisten onneksi nämä Jeesuksen sanat luetaan ääneen jokaisen kirkon saarnatuolistuomiosunnuntain juhlassa. Ilman Jumalan meille ilmoittamaa tulevaisuutta näin tärkeässä asiassa olisimme hukassa, pimeydessä ja vailla toivoa.

Levottomia ajatuksia herättää Jeesuksen paljastus siitä, millä perusteella ihmisyksilöt lopulta jaetaan kahteen joukkoon. ”Te annoitte...” tai: ”Te ette antaneet...” Lisähämmennystä tulee siitä, että kumpikaan kahdesta joukosta ei vaikuta hoksaavan, mikä tekeminen tai tekemättä jättäminen elämän matkalla oikein olikaan ratkaisevaa iankaikkisen kohtalon kannalta.

Hyvän tekeminen? Hyvän tekemisen laiminlyöminenkö? Mutta... eihän kristillisen uskon mukaan ihmisen pelastumisen pitäisi olla hyvistä teoista kiinni, eihän?! Ihmisen kuolemanjälkeisen kohtalon ratkeaminen elämässä tehtyjen hyvien tekojen ansiosta sopii paremmin hindulaisuuteen, jossa hyvillä teoilla yritetään kerätä hyvää karmaa jälleensyntymisen ketjuun, tai islamiin, jossa hyvien ja pahojen tekojen suhde kuulemma ratkaisee ihmisen kohtalon tuomiolla.

Joskus tätä on yritetty selittää sillä, että vanhurskaan, uskovaisen ihmisen kohdalla hyvät teot kumpuavat uskon hedelmänä ikään kuin huomaamatta ja luonnostaan, jolloin ne ovat vain seuraus ja todiste hedelmää kantavasta uskosta. Tätä selitystä voisi tukea se, että tuota taivaaseen päätyvää joukkoa Jeesus nimittää sanalla ”vanhurskaat”, ikään kuin lähtökohtaisesti heitä määrittävänä käsitteenä. Voisimme kuitenkin tulkita, että Jeesus ei tarkoita siinä tekojen perusteella vaan uskon perusteella syntyneitä vanhurskaita.

Kuitenkin Jeesuksen tarkat sanat lopulta paljastavat, mistä oikeasti on kysymys. Ratkaisevat teot on tehty tai jätetty tekemättä ”yhdelle näistä vähäisimmistä veljistäni.” Fullerin eksegetiikan professori George Eldon Ladd (teoksessaan Tulevaisuus on Jumalan) osoittaa, että tämä ilmaisu on juutalaisen rabbin käyttämänä synonyymi, jolla hän puhuttelee omia oppilaitaan. Opetuslapsi on rabbin ”vähäisin veli”. Jeesus käyttää ilmaisua aiemminkin rohkaistessaan opetuslapsiaan (Matt. 10:40–42): ”Joka ottaa vastaan teidät, ottaa vastaan minut. ... ja joka ottaa vanhurskaan vastaan siksi, että tämä on vanhurskas, saa vanhurskaalle kuuluvan palkan. Ja joka antaa yhdellekin näistä vähäisistä maljallisen raikasta vettä vain siksi, että tämä on opetuslapsi – totisesti: hän ei jää palkkaansa vaille.”

Sekä tilanteissa Matt. 10 että Matt. 25 Jeesus puhuu opetuslapsilleen rohkaisten heitä evankeliumin sanoman viemiseen ihmisten keskuuteen, jopa maan ääriin saakka. Näille ”oudoille” (KR38) evankelistoille, Jeesuksen lähettäville (=apostoli) jossain avattiin ovet, jotkut halusivat

ehkä kuunnella heidän asiaansa – ja jotkut uskoivat. Monet ajoivat heidät tiehensä – niin tänäänkin eri puolilla maailmaa. Saarnamiehet olivat välillä nälkäisiä, janoisia ja ryysyisiä, heitä on läpi historian laitettu toimintansa takia vankilaan. Sielläkin heitä on voitu kuulla ja usko on voinut levitä.

Jeesuksen vakava puhe viimeisen tuomion todellisuudesta haastaa meidät – kaikki kristityt – ottamaan todesta hänen meille tehtäväksi jättämänsä kaste- ja lähetyskäskyn. Viimeisellä tuomiolla jokaiselta ihmiseltä kysytään, onko hän ottanut vakavasti ja vastaan Jeesuksen lähettäjä (= kristillisen kirkon) ja heidän tarjoamansa sanoman, evankeliumin Jeesuksesta. Joka on avannut ”ovensa”, korvansa ja sydämensä puheelle Jeesuksesta ja syntien anteeksiantamuksesta, hänet Jumala julistaa vanhurskaaksi ja taivaskelpoiseksi. Jeesuksen opetus paljastaa, kuinka ihanan yksinkertainen on reitti kuoleman kauhujen ja viimeisen tuomion läpi iankaikkiseen onneen. Yksikään, joka häneen uskoo, ei joudu häpeään (Room. 10:11.) ”Ja niin he lähtevät, ... vanhurskaat iankaikkiseen elämään.” (25:46)

Tuomiosunnuntain evankeliumi siis vahvistaa sen riemullisen uutisen, että maailman erilaisten lakiuskontojen aika on ohi. Katse pois omasta navasta ja uskonnollisesta suorittamisesta! Vanhurskaus ja pelastus saadaan yksin Jeesuksen kautta, evankeliumin ja Jumalan lupauksen uskomisen kautta.

Meitä, Jeesuksen vähimpiä veljiä (ja sisaria) kuitenkin tarvitaan tässä maailmassa loppuun saakka. Me suosittelemme Jeesusta ja kehotamme tarttumaan Jumalan ihaniin lupauksiin. Tarjolla on vapautus kuoleman otteesta ja avoin pääsy perille iankaikkiseen elämään Jumalan luokse.

Tuomiosunnuntai on siis aivan keskeinen lähetystyön juhlasunnuntai!